

Samenvatting

De stadsmonitor 2014 geeft de cijfermatige trends en ontwikkelingen over het jaar 2013 weer in grafiek en getal. Als er geen cijfers over 2013 of van 1 januari 2014 beschikbaar zijn is het meest recente jaar genomen.

De monitor is opgedeeld in een aantal thema's. Per thema zijn een aantal grafieken waaronder vergelijkende grafieken opgenomen, vergelijkend met andere gemeenten in Nederland. Hierdoor worden de monitorgegevens meer in perspectief geplaatst.

Een aantal ontwikkelingen per thema:

- De bevolking is in 2013 weer gegroeid, Groningen groeit sneller dan het landelijke gemiddelde. De Stad blijft de 7e gemeente van Nederland qua bevolkingsomvang. Zie ook: [CBS bevolking](#).
- Het aantal studenten aan de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit is na een afname vorig jaar weer toegenomen. Het aantal niet Nederlandse stadgers neemt ook toe. Voor een deel komt dit door de komst van buitenlandse studenten.
- De werkgelegenheid in de gemeente Groningen is tussen april 2012 en april 2013 afgenomen met 3800 banen (2,8 procent). De gevolgen van de economische crisis heeft zich vertaald in een afname van de werkgelegenheid.
- Ook het aantal niet werkende werkzoekenden is het afgelopen jaar toegenomen evenals het aantal bijstandsgerechtigden.
- Het gemiddeld inkomen van de stadgers behoort tot de laagste van Nederland. Vooral eenoudergezinnen hebben het moeilijk, van hen moet bijna 25 procent rondkomen van een inkomen tot 105% van het sociaal minimum.
- In de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen en kantoren zit de laatste jaren de klad. In 2013 was de uitgifte van nieuwe bedrijventerrein 1,3 hectare. De laatste twee jaar is het wel meer dan in 2009, 2010 en 2011 maar nog veel minder dan de jaren er voor. Ook de opname van kantoren blijft achter bij vroegere jaren.
- Het aantal toeristische overnachtingen in de gemeente stijgt nog steeds, in 2013 tot ruim boven de 400.000.
- Het aantal voortijdig schoolverlaters is tussen 2012 en 2013 gedaald naar 305. Hiermee is de ambitie van maximaal 280 voortijdig schoolverlaters bijna gehaald, inmiddels is deze ambitie bijgesteld tot maximaal 235 voortijdig schoolverlaters in 2016. Ook landelijk neemt het aantal af.
- Minder gunstig is dat het middelengebruik onder de jeugd toeneemt: de jeugd rookt meer en het aantal kinderen dat overmatig alcohol gebruikt neemt toe.
- De sociale samenhang van de stad is stabiel, er zijn wel verschillen tussen de wijken. Over de gehele stad gerekend is minimaal 86 procent van de mensen bereid buurtgenoten te helpen als ze ziek zijn of een handicap hebben.

- Een toenemend aantal kinderen heeft overgewicht. Het bezoek aan de gemeentelijke zwembaden is fors afgenomen, dit komt doordat het schoolzwemmen is gestopt.
- Het cultuurbezoek in de stad is na een afname in 2012 niet verder afgenomen, zelfs iets toegenomen. Zowel de bioscopen, de theaters als de musea hadden in 2013 meer bezoekers dan in 2012.

- Het gebruik van de P+R voorzieningen aan de rand van de stad blijft onverminderd hoog. Dit terwijl het autoverkeer iets afneemt, vooral binnen de stad.

- Het aantal gereed gekomen woningen schommelt de laatste jaren rond de 1.000. Een groot deel van deze woningen was de laatste drie jaar jongerenhuisvesting. Het aantal overige woningen is erg laag ten opzichte van een aantal jaren geleden. De slaagkans op het vinden van een huurwoning in de sociale sector is na een afname in 2013 weer toegenomen. Opvallend is dat ouderen verreweg de grootste kans hebben op korte termijn een woning te vinden.

- Uit de burgerschouw van de openbare ruimte blijkt dat ruim 90 procent van de stad voldoet aan de norm van 'schoon' en 'heel'. Een kleine 80 procent van de bevolking is tevreden over het schoonhouden van de openbare ruimte.

- Het aandeel bewoners dat zich (soms) onveilig voelt in de eigen buurt is met 20 procent in Groningen lager dan gemiddeld in de Nederlandse grote en middelgrote steden. Het aantal woninginbraken is het laatste jaar iets toegenomen. Het aantal geweldsmisdrijven daalt en was in 2013 nog geen 5 per 1.000 inwoners. In het Centrum is dit aantal afgenomen.

- In 2013 is 153 kilo afval per inwoner gescheiden ingezameld, na een toename in de vorige jaren is dit in 2013 weer afgenomen.
- De Stadjes zijn gemiddeld steeds minder gas en elektriciteit gaan gebruiken en er komen steeds meer energiezuinige woningen.

Bevolking

Groei van de stad houdt aan

fig 1

Het aantal inwoners van de gemeente Groningen per 1 januari

De Stad is het afgelopen jaar wederom gegroeid. Er zijn 2.942 Stadjers bijgekomen, het totaal aantal inwoners is daarmee: 198.395 (stand 1 januari 2014). Daarmee is de stad de 7e gemeente van Nederland. De groei komt vooral door groei van het aantal studenten. Mogelijk blijven ook ex-studenten langer in de stad wonen omdat ze geen werk kunnen krijgen of kunnen nieuwe studenten gemakkelijker een kamer in de Stad krijgen.

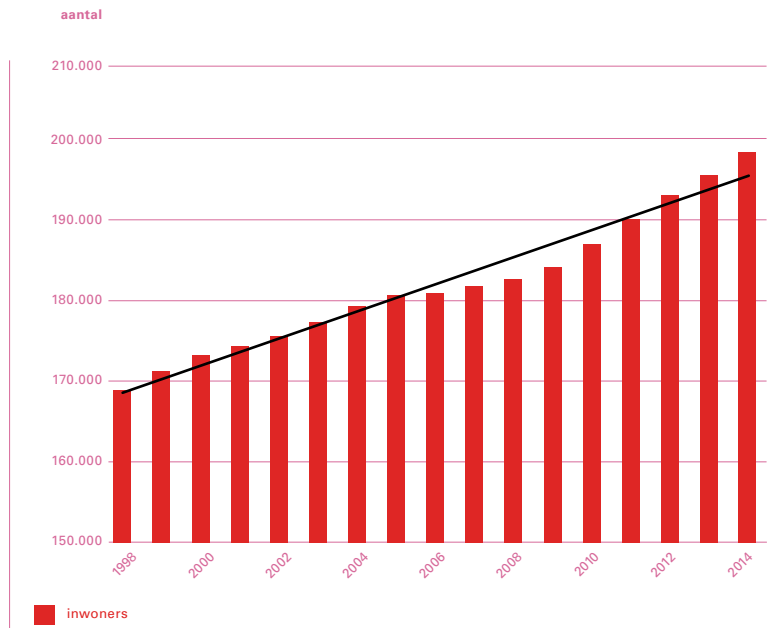

fig 2

Het aantal studenten RUG en Hanzehogeschool vergeleken met Nederland

Na een afname vorig jaar is het aantal studenten, zowel in Groningen als landelijk, toegenomen. Dit komt omdat er meer studenten zijn ingestroomd, dit mogelijk om een langstudeerboete te vermijden. Er studeren aan de Rijksuniversiteit 28.200 studenten, aan de Hanzehogeschool 27.450. De overige HBO instellingen met een vestiging in Groningen hebben ruim 1.000 studenten. Van deze studenten wonen ongeveer 35.000 in de gemeente. Dit betekent dat bijna 1 op de 5 á 6 inwoners van de stad student is.

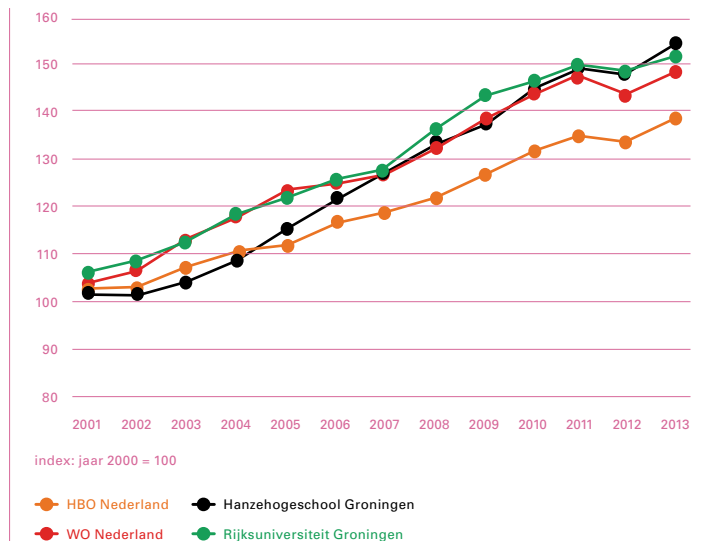
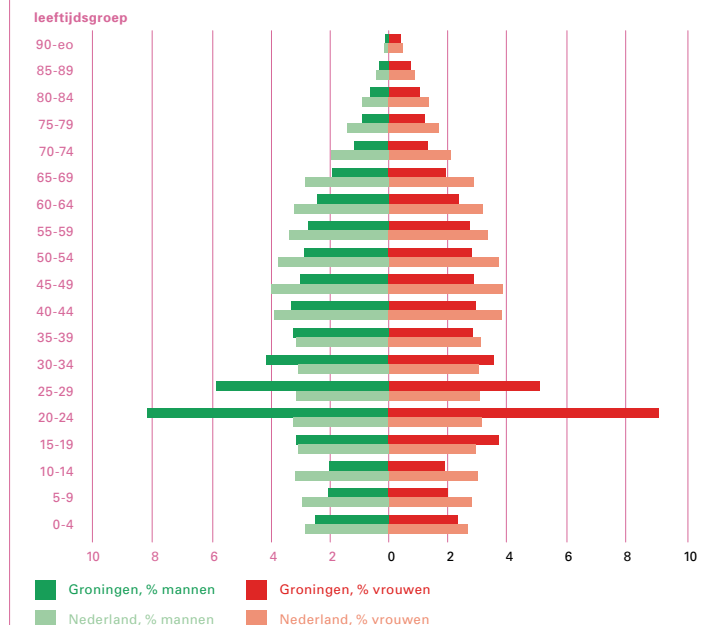

fig 3

Opbouw van de bevolking, Groningen vergeleken met Nederland

Groningen kent een opbouw van de bevolking die Groningen als een echte studentenstad typeert met flinke uitschieters in de leeftijdscategorieën tussen de twintig en dertig jaar. Vooral veel in de leeftijdsgroep 20-24 en meer vrouwen dan mannen. In de groep daarboven, 25 tot en met 29 jaar, zitten meer mannen dan vrouwen, de vrouwen vertrekken na hun studie eerder dan de mannen. In de leeftijdsgroep 65-69 jaar is het begin van de geboortegolf na wereldoorlog 2, de babyboom te zien.

Werk en inkomen

Aantal werkzoekenden stijgt weer

fig 4
 NWW'ers Groningen en Nederland,
 jeugdwerkloosheid Groningen (15 t/m 26 jaar)

De afgelopen twee jaar is het aantal werkzoekenden sterk gestegen. Op 1 januari 2013 waren er 9.454 werkzoekenden, op 1 januari 2014 waren dat er 14.485. Sinds 2014 spreken we niet meer van Niet Werkende Werkzoekende maar van geregistreerde werklozen. Deze mensen staan bij het UWV geregistreerd als werkzoekende.

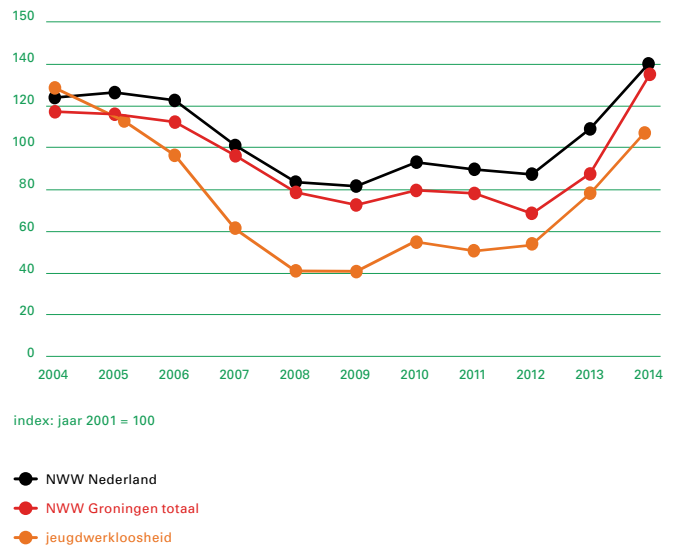

fig 5
 Ontwikkeling van het aantal NWW'ers met de ambitie

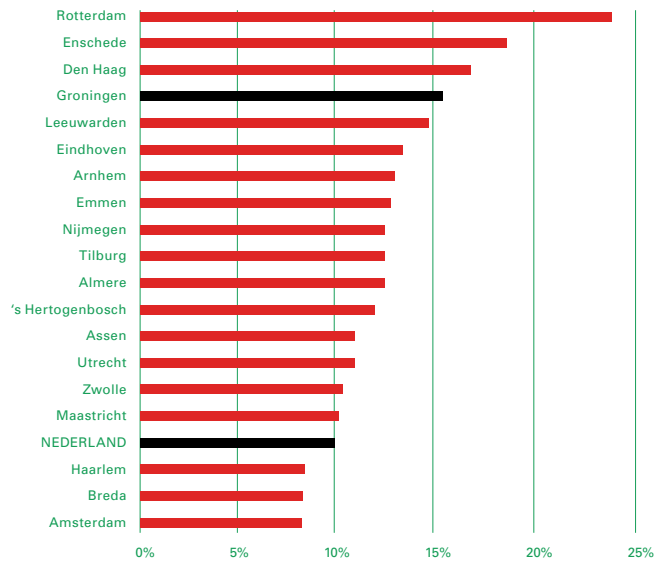

Groningen behoort tot de steden met de hoogste werkloosheid

fig 6

Percentage NWW'ers, Groningen vergeleken met andere gemeenten

In het hele land is de werkloosheid toegenomen. Groningen behoort tot de steden met de hoogste werkloosheid. Van de grote en middelgrote steden hebben alleen Rotterdam, Enschede en Den Haag een hoger percentage NWW'ers. Haarlem, Breda en Amsterdam doen het beter dan het landelijk gemiddelde.

Bijstandsuitkeringen: gestegen

fig 7

Het aantal bijstandsuitkeringen < 65 jaar per 1 januari, trendcijfers.

Ook het aantal bijstandsuitkeringen is gestegen. Dit is sinds 2009 het geval. Tussen 2013 en 2014 is de stijging 9 procent van 9.079 tot 9.894. Deze stijging is minder sterk dan die van de geregistreerde werkzoekenden. Mensen die vanuit een baan werkloos worden krijgen eerst een werkloosheidsuitkering voordat ze aanspraak kunnen maken op een bijstandsuitkering.

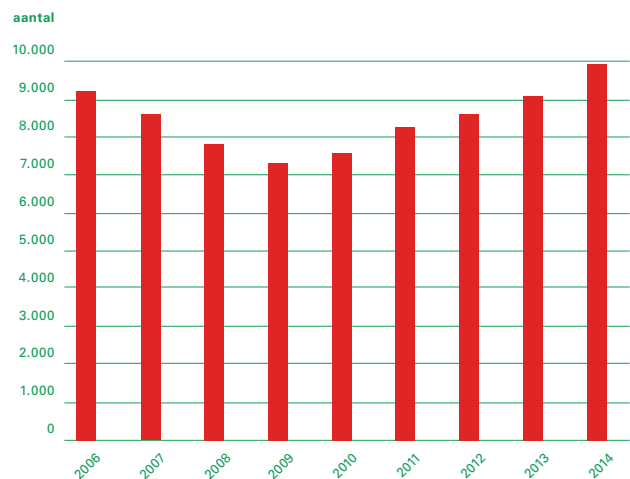

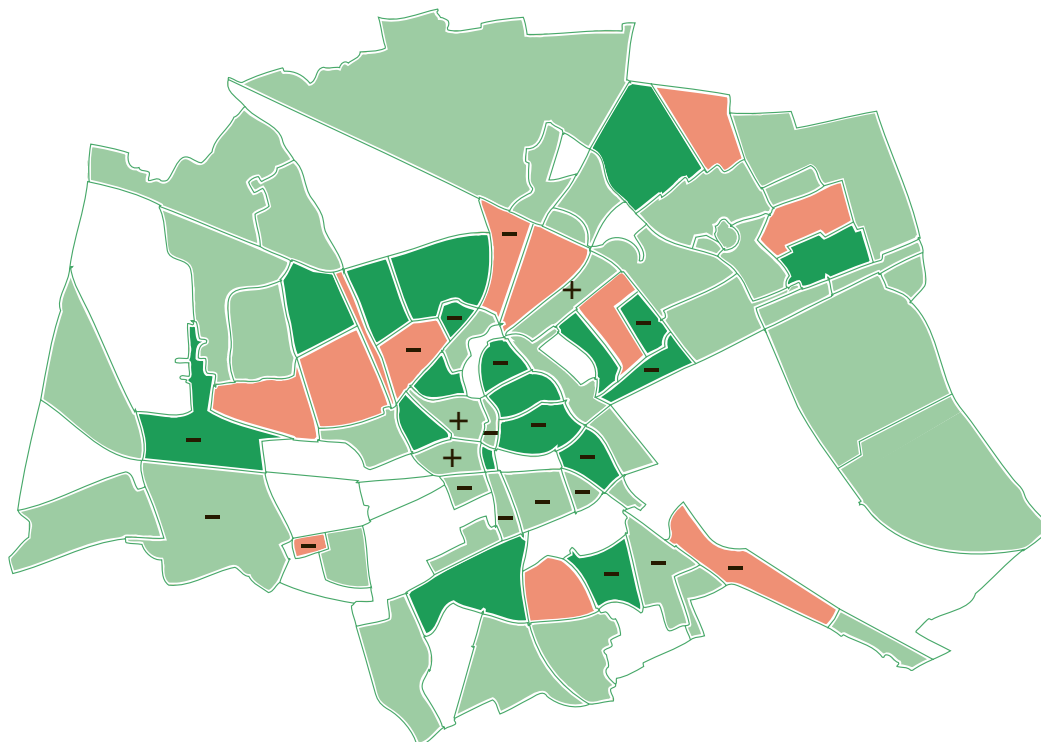
fig 8

Percentage bijstandsgerechtigden per buurt, 2014, gemeente totaal: 7%

Wanneer we naar het beeld over de Stad kijken dan scoren Vinkhuizen-Zuid, Paddepoel-Zuid, de Indische Buurt, Beijum-Oost, Lewenborg-Noord de Wijert woonwagencamp de Kring qua percentage bijstandsgerechtigden ruim boven het stadsgemiddelde van 7 procent. De Hoogte en de Bloemenbuurt scoren het hoogste het percentages hoger dan 17 procent.

De ontwikkeling ten opzichte van het stedelijk gemiddelde sinds 2013 is negatief in een aantal buurten verspreid door de stad (min in de kaart). De Zeeheldenbuurt, Schildersbuurt en Korrewegbuurt kennen een gunstige ontwikkeling.

- legenda
- lager dan gemiddeld
  - rond het gemiddelde
  - hoger dan gemiddeld
  - + relatief gunstige ontwikkeling 2013-2014
  - relatief ongunstige ontwikkeling 2013-2014

Inkomen: wisselend beeld over de jaren

fig 9

Ontwikkeling van de inkomens van huishoudens in de stad vergeleken met Nederland, percentages.

In de figuur staat de inkomensverdeling onderverdeeld in landelijke twintig procentsgroepen. Groningen kent relatief minder hoge inkomens en meer lage inkomens dan het landelijke gemiddelde, maar de aandelen veranderen wel. Het aandeel in de laagste inkomensgroep is na een afname weer toegenomen. Het aandeel hogere inkomens is in Groningen 15,2 procent.

De inkomensgegevens ontvangen wij van de belastingdienst. Daar zit een vertraging in van drie jaar.

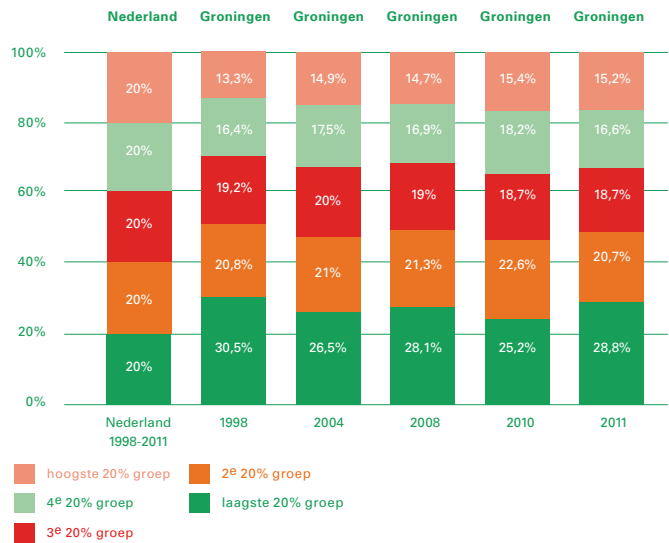
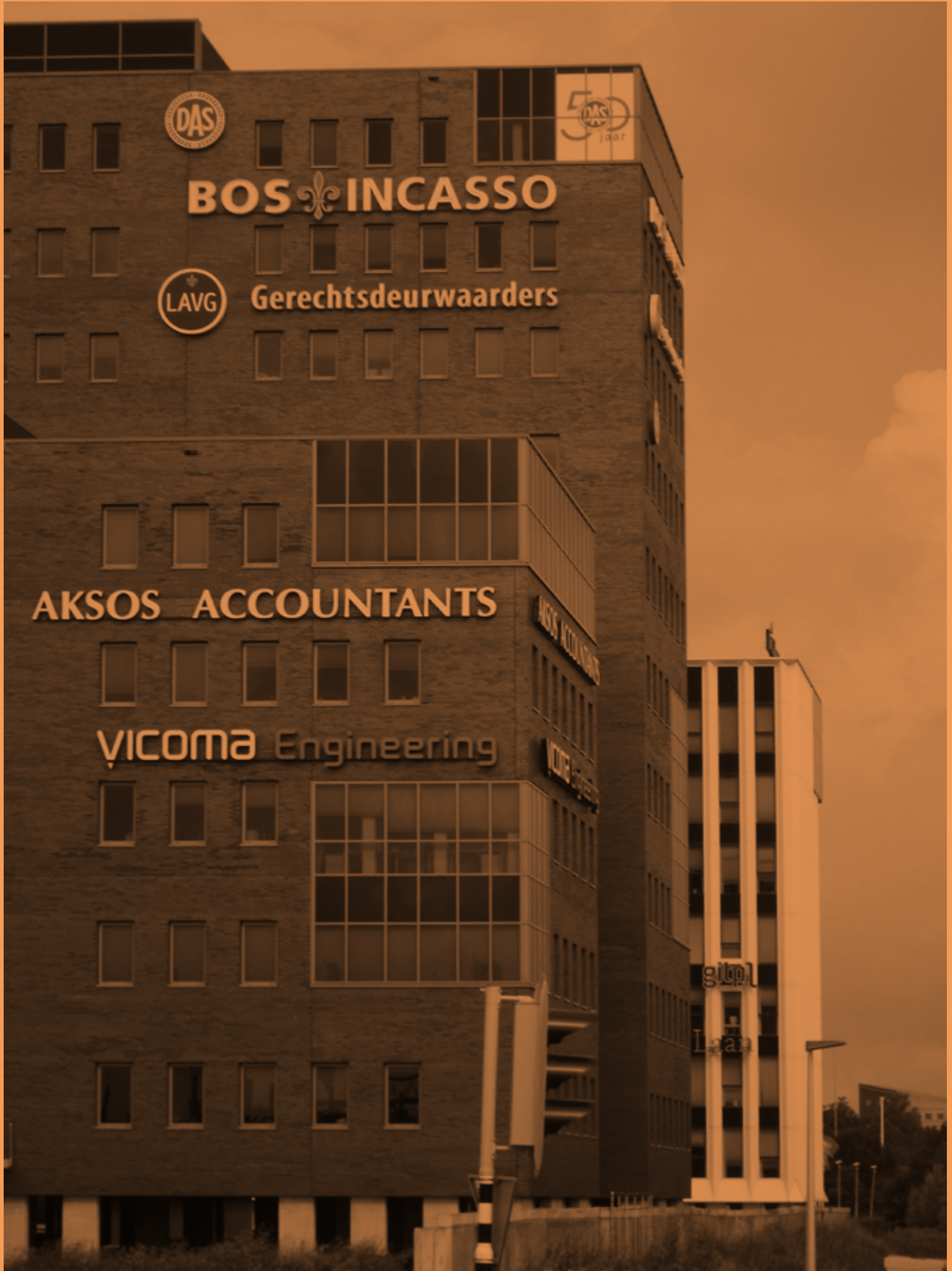

fig 10

Particuliere huishoudens met een inkomen tot 105 procent van het sociaal minimum

In de figuur staat het percentage huishoudens dat van een inkomen tot maximaal 105% van het sociaal minimum moet rondkomen per huishoudenstype. Opvallend is dat dit vooral bij de eenpersoonshuishoudens en de eenoudergezinnen hoge percentages zijn. We zien bij de eenoudergezinnen en de eenpersoonshuishoudens in de gemeente een stijging in 2011 ten opzichten van 2010. Dit is landelijk ook het geval. Het landelijk beeld is ongeveer gelijk aan dat van Groningen, alleen de percentages zijn lager.

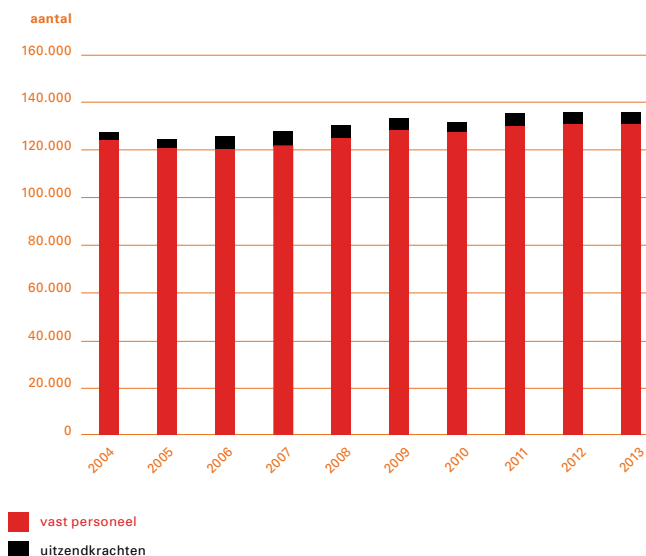

Economie en Werkgelegenheid

fig 11

Totale werkgelegenheid per 1 april

De werkgelegenheid in de gemeente Groningen is tussen april 2012 en april 2013 afgenomen van 135.445 naar 131.654 banen. Dit is een daling van 3800 banen (2,8 procent). De gevolgen van de economische crisis heeft zich vertaald in een afname van de werkgelegenheid. Voor het eerst sinds jaren is het aantal bedrijfsvestigingen afgenomen in de stad met 4,3%. In Groningen zijn ongeveer 1700 bedrijven opgehouden te bestaan. Daar tegenover zijn 1.030 nieuwe vestigingen gestart. De afname van de werkgelegenheid heeft plaatsgevonden in de meeste sectoren van de Groninger economie. De grootste afname was te zien in de bouw, de handel, horeca en de post. Het aantal banen in ziekenhuizen is toegenomen met 5%. Het aantal banen is zowel in voltijd en deeltijd afgenomen. Dit geldt ook voor het aantal uitzendbanen.

Topsectoren wisselend

fig 12

Werkgelegenheid bij de topsectoren van de gemeente Groningen

We zien bij topsectoren een afwisselend beeld. Een groeiende ontwikkeling is te zien in de ICT en in de Healthy Ageing. Binnen de ICT sector is er weer sprake van een toename van de werkgelegenheid, vooral in de callcenterbranche. De toename van de werkgelegenheid in de zorg zit vooral in ziekenhuizen. In eerdere jaren zagen we in deze sector een daling door een afname van de werkgelegenheid in de thuiszorg.

De energiesector laat een daling zien van 3% waarbij het gaat om een kleine 150 banen. Ook het aantal vestigingen is in deze sector vorig jaar afgenomen. De creatieve sector en leisure hebben duidelijk last van de crisis. De creatieve sector bestaat uit onder andere kunst, media en entertainment. Binnen deze sector zijn veel zzp-ers werkzaam. Vorig jaar is de werkgelegenheid met 6.5% afgenomen (-180 banen). Binnen leisure is het aantal arbeidsplaatsen vooral in de horeca afgenomen met 7% (-419 banen).

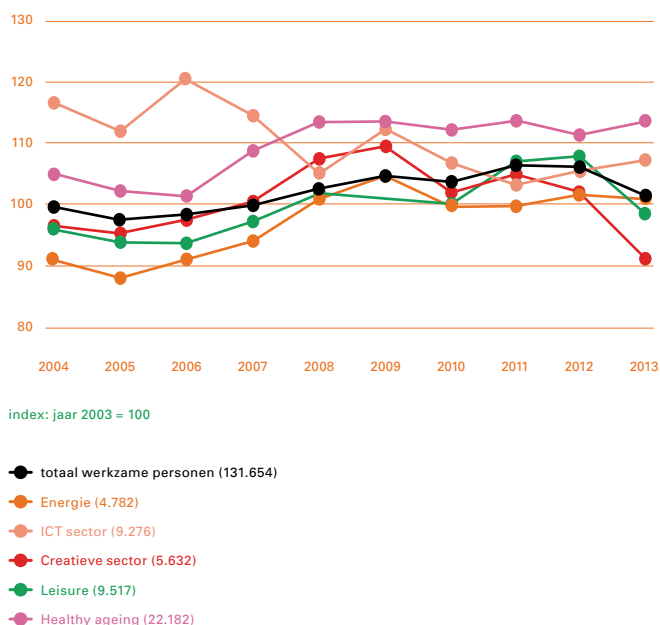
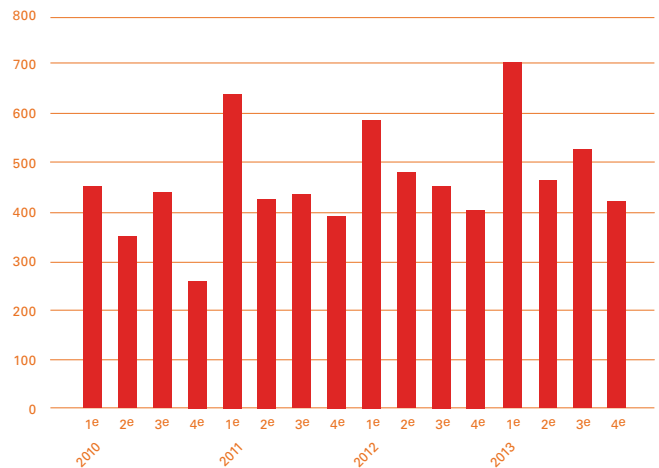

fig 13

Het aantal startende ondernemers sinds 2009, per kwartaal

In 2013 hebben 2.096 startende ondernemers zich ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Dat is toename van 8.4% ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor veel mensen is het beginnen van een eigen bedrijf een alternatief voor loondienst of werkloosheid. Ter vergelijking: in 2013 zijn er in Nederland als geheel ongeveer 150.243 startende ondernemingen bij gekomen. De grote aantallen in het eerste kwartaal komt omdat veel bedrijven zich per 1 januari inschrijven. Tegenover de starters staat dat er ook bedrijven zijn die ophouden te bestaan. Er zijn veel starters die er na een jaar niet meer zijn.

NB: een inschrijving bij de Kamer van Koophandel betekent niet dat men daadwerkelijk gestart is met de activiteiten.

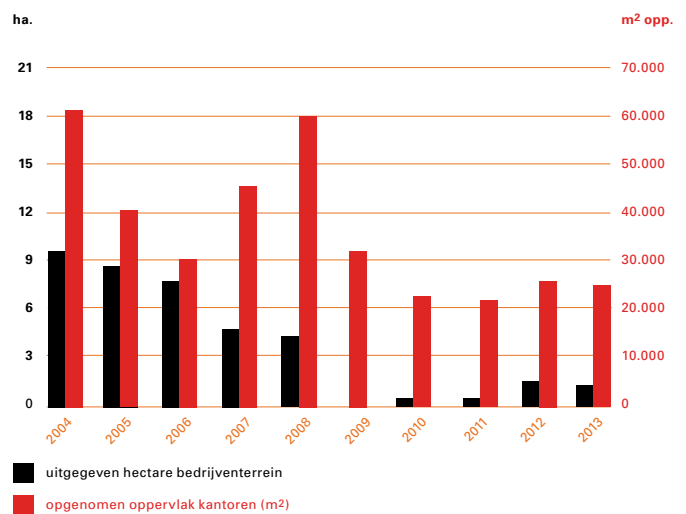

Uitgifte bedrijventerreinen in de stad

fig 14

Aantal nieuw uitgegeven bedrijventerreinen en opname van kantoren.

In de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen en kantoren zit de laatste jaren de klad. In 2013 was de uitgifte van nieuw bedrijventerrein 1,3 hectare. De laatste twee jaar is het wel meer dan in 2009, 2010 en 2011 maar nog veel minder dan langer geleden. Ook de opname van kantoren blijft achter bij vroegere jaren. In 2013 was de opname 24.200 m2. De voorraad kantoren was in Groningen op 1 januari 2013: 1.168.800 m2 waarvan 132.000 in aanbod. Het leegstandspercentage was daarmee ruim 11,3 procent. Dit is een jaar eerder en ook minder dan het landelijke gemiddelde.

Attractieve Stad: veel bezoekers van buiten de regio

fig 15

Herkomst van de bezoekers aan de binnenstad

Het aantal bezoekers aan de Groninger binnenstad ligt in een gemiddelde week ruim 500.000. De bezoekredenen varieert van een eenmalig toeristisch bezoek tot dagelijks bezoek om te werken, naar de studie te gaan of te winkelen. Van de bezoekers komt 40 procent van buiten de gemeente. Het percentage bezoekers van binnen de gemeente is toegenomen.

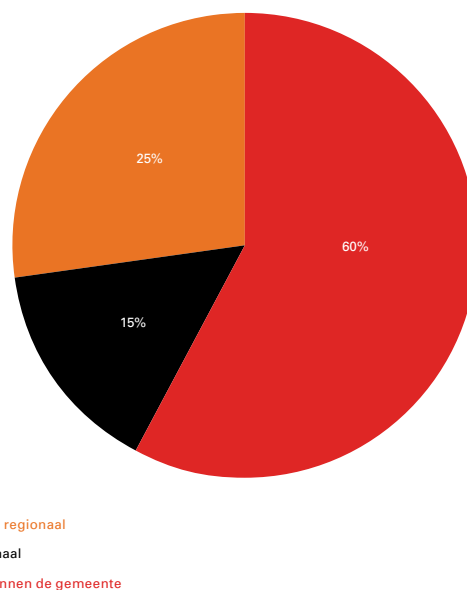
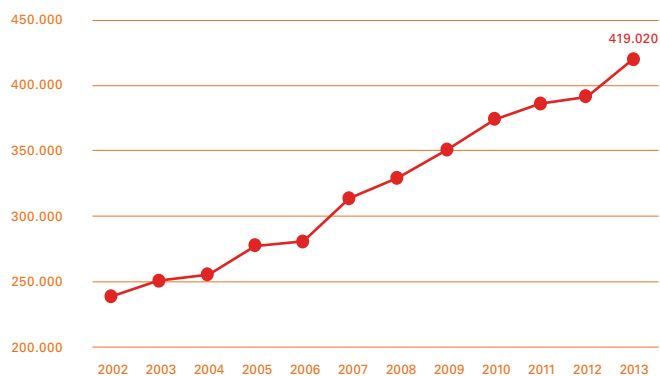

fig 16

het aantal geregistreeerde toeristische overnachtingen in de stad

Het aantal toeristische overnachtingen is het laatste jaar sneller gestegen dan de jaren er voor. Dit dankzij een forse stijging bij de hotelovernachtingen. De hotels nemen met 372.400 ook verreweg het grootste aandeel van het totaal aantal overnachtingen voor hun rekening. De stijging die de voorgaande jaren bij de Bed and Breakfast te zien was is het laatste jaar gestabiliseerd. Ook het aantal overnachtingen op campings en in jachthavens is niet veel veranderd.

	2013
Hotels	372.400
Campings	15.700
Jachthavens	11.500
Bed & breakfast, hotelschepen	19.500

Het percentage vroegtijdige schoolverlaters gedaald

fig 17

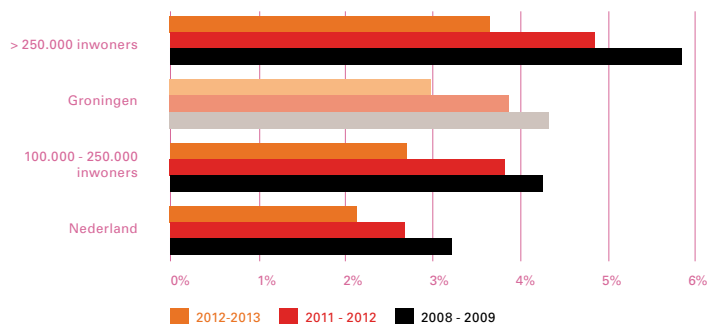
Nieuwe voortijdig schoolverlaters, vo en mbo en percentage van het totaal aantal deelnemers

Het aantal nieuwe vroegtijdig schoolverlaters vertoont sinds 2005 een dalende trend en is nu drie procent. De afspraken met vroegtijdig schoolverlaters over een vervolgtraject zijn iets verhoogd naar 88%. Dit voorkomt drop-outs. Jongeren mét een startkwalificatie op zak vergroten hun kansen op de arbeidsmarkt. Scholen, de gemeente en het ministerie van OCW hebben in 2012 een nieuw convenant afgesloten waarin het streven is opgenomen dat het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in Groningen in 2016 hooguit 235 zal zijn. Voor schooljaar 2012-2013, staat de teller op 310. In Groningen is de situatie ongeveer gelijk aan die in de andere gemeenten tussen de 100.000 en 250.000 inwoners.

fig 18

Percentage vroegtijdig schoolverlaters, Groningen vergeleken

Middelengebruik door jongeren

fig 19

Roken onder leerlingen van het voortgezet onderwijs

De kans dat iemand gaat roken hangt samen met zowel omgeving als persoonsfactoren. De belangrijkste omgevingsfactor is het sociale netwerk. De mate waarin roken sociaal geaccepteerd is bij vrienden, op school en binnen het gezin bepaalt mede of een jongere gaat roken. Er roken op dit moment meer jongeren op het voortgezet onderwijs dan vier jaar geleden. Het landelijke gemiddelde is aanmerkelijk lager.

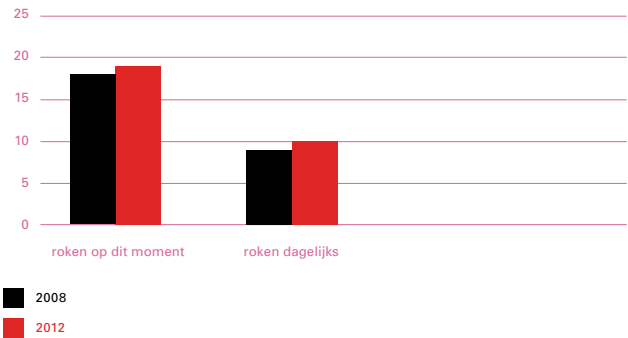
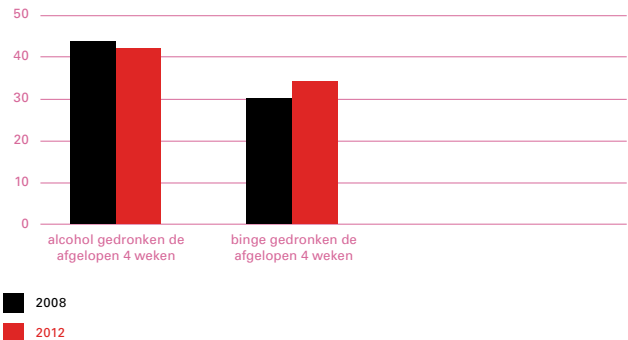

fig 20

Alcoholgebruik onder leerlingen van het voortgezet onderwijs

Evenals bij roken spelen omgevings- en persoonsfactoren een rol bij de vraag óf, hoe vaak en in welke mate men alcohol drinkt. De factoren zijn: de status van alcohol in de sociale omgeving, de betaalbaarheid en de verkrijgbaarheid van alcohol.

Het alcoholgebruik onder de jeugd (als totaal) is tussen 2008 en 2012 afgenomen. Binge drinken is wel toegenomen. Binge drinkers hebben de maand voor de enquête tijdens minimaal één gelegenheid vijf of meer alcoholische consumpties gedronken.

Sociale samenhang nagenoeg onveranderd

fig 21

Sociale samenhang per buurt

De sociale samenhang in een buurt is een samengestelde indicator: de buurtbewoners kennen elkaar, voelen zich thuis, er is saamhorigheid. Gemiddeld is de sociale samenhang in de Stad 6,0, een iets hogere score dan 2 jaar geleden (toen 5,9). Het centrum, de Korrewegwijk en Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen scoren onder gemiddeld. De nieuwe wijken in het Oosten, Zuiden en het Westen van de stad scoren hoog evenals Hoogkerk en Oosterhoogebrug. In de Tuinwijk zien we een grote stijging ten opzichte van 2 jaar geleden.

legenda

- hoger dan gemiddeld
- rond het gemiddelde
- lager dan gemiddeld
- veel lager dan gemiddeld

Ontwikkeling 2010-2012

- + gunstig
- ongunstig

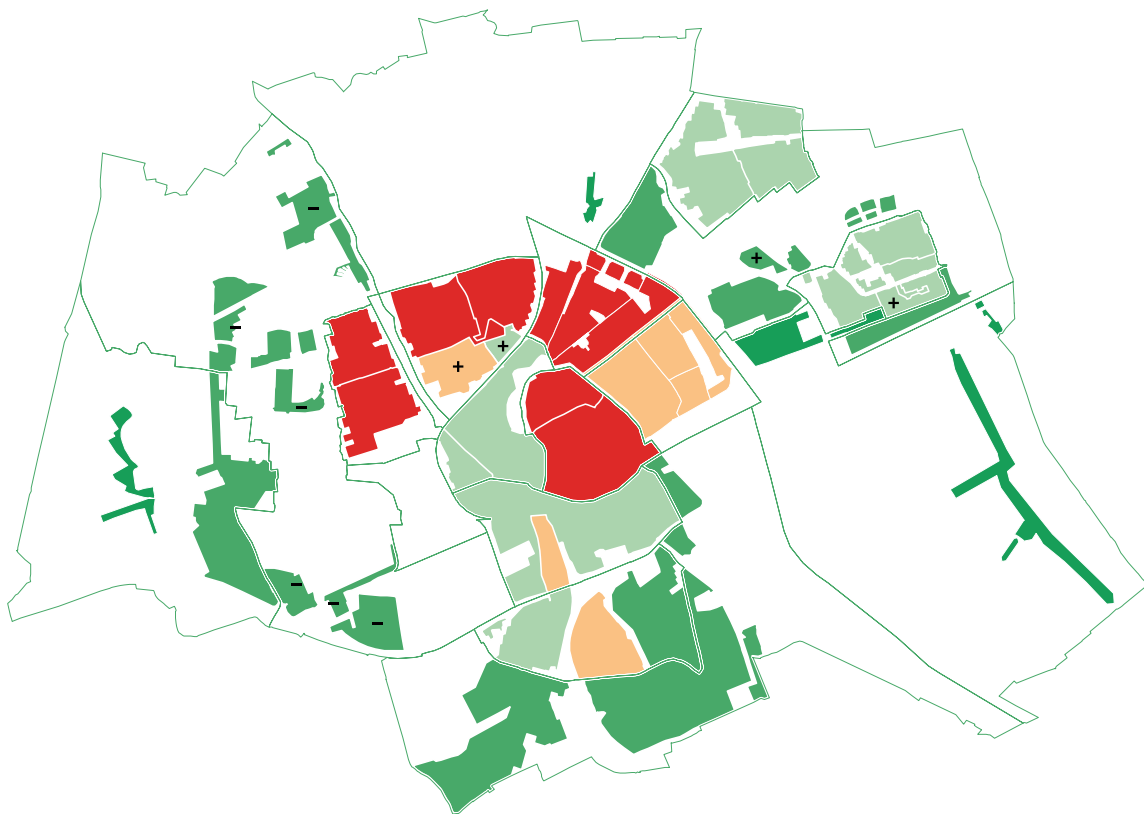

fig 22

Bereidheid buurtgenoten te helpen bij ziekte of handicap.

Van alle stadgers is 92 procent bereid buurtgenoten te helpen als ze ziek zijn of een handicap hebben. Ten opzichte van twee jaar geleden is deze bereidheid iets gestegen. In de wijken Oosterpark, de Hoogte, Selwerd, Paddepoel en de Wijert ligt dit percentage lager, maar nog altijd op minimaal 86 procent. In Hoogkerk en Nieuw oost (Ulgersmaborg, Ruischerwaard, de Hunze en Drielanden) ligt het percentage boven de 95 procent.

fig 23

Volwassenen die in het voorgaande jaar mantelzorg hebben gegeven en volwassenen die vrijwilligerswerk doen (%)

Het aandeel van de Stadgers die de afgelopen jaren (tot 2012) mantelzorg heeft verleend is gestegen ten opzichte van 2006. De definitie is: in de afgelopen 12 maand mantelzorg gegeven (ongeacht hoe lang en hoe veel). Verder zien we een verschuiving naar de leeftijdscategorie 65 plus. Van alle stadgers is 27 procent vrijwilliger. In 2006 bedroeg het percentage 25 procent.

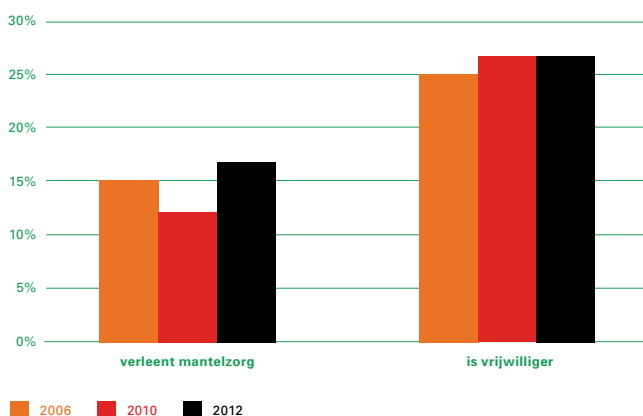
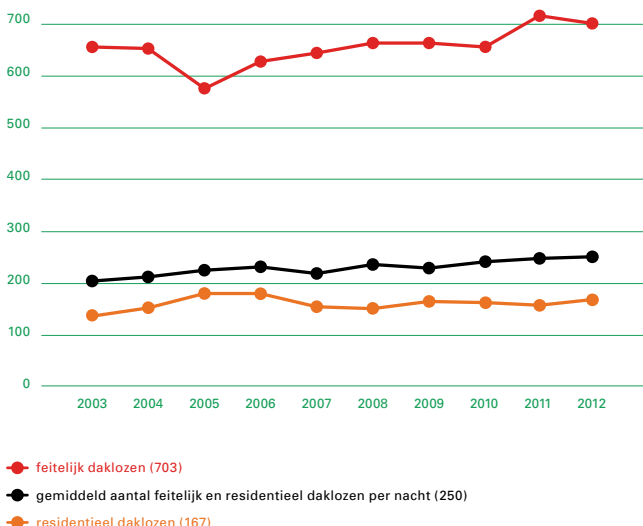

fig 24

Daklozen in Groningen

Het aantal daklozen dat gebruik maakt van opvangvoorzieningen vertoonde al een aantal jaren een stijgende lijn. Tussen 2003 en 2012 is het aantal met 78 opgelopen tot 870. Daklozen kunnen verdeeld worden in feitelijk daklozen en residentieel daklozen. Feitelijk daklozen hebben geen woonruimte en zijn voor overnachting aangewezen op de instellingen dit is verreweg de grootste groep. Residentieel daklozen staan als bewoner ingeschreven bij instellingen van maatschappelijke opvang. Per nacht sliepen in 2012 gemiddeld 250 feitelijk en residentieel daklozen in een instelling.

Verstrekkingen krachtens de WMO afgenomen

fig 25

Verstrekkingen van voorzieningen krachtens Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) biedt mensen onder meer de mogelijkheid tot gebruik van woon- en vervoersvoorzieningen. Huishoudelijke verzorging valt ook onder de WMO.

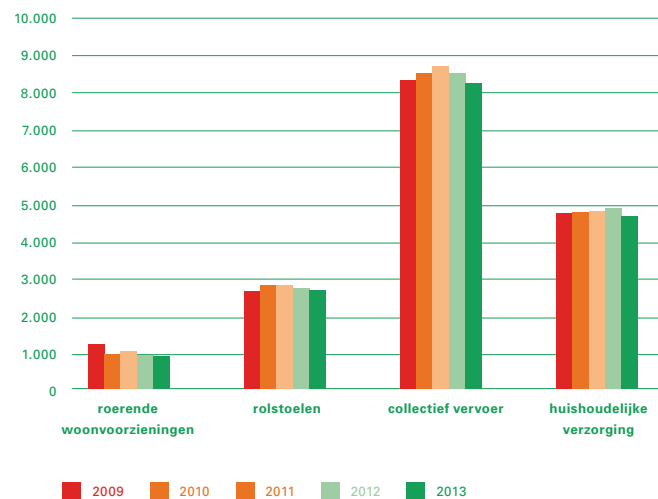
In de stad maakten eind 2013 bijna 12.000 mensen gebruik van een of meer WMO voorzieningen. Het aantal uitstaande voorzieningen is 22.400. Het aantal verstrekkingen is de afgelopen twee jaar afgenomen.

fig 26

Uitstaande voorzieningen toegekend krachtens de Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Eind 2013 was het aantal cliënten met een indicatie voor huishoudelijke verzorging 4.600. Het aantal roerende woonvoorzieningen (losse voorzieningen zoals een tillift) was 900. Het aantal vervoersvoorzieningen was 10.900 waarvan 2.700 rolstoelen en 8.200 voorzieningen voor collectief vervoer. De aantallen uitstaande voorzieningen zijn in alle groepen afgenomen.

Niet Nederlanders

fig 27

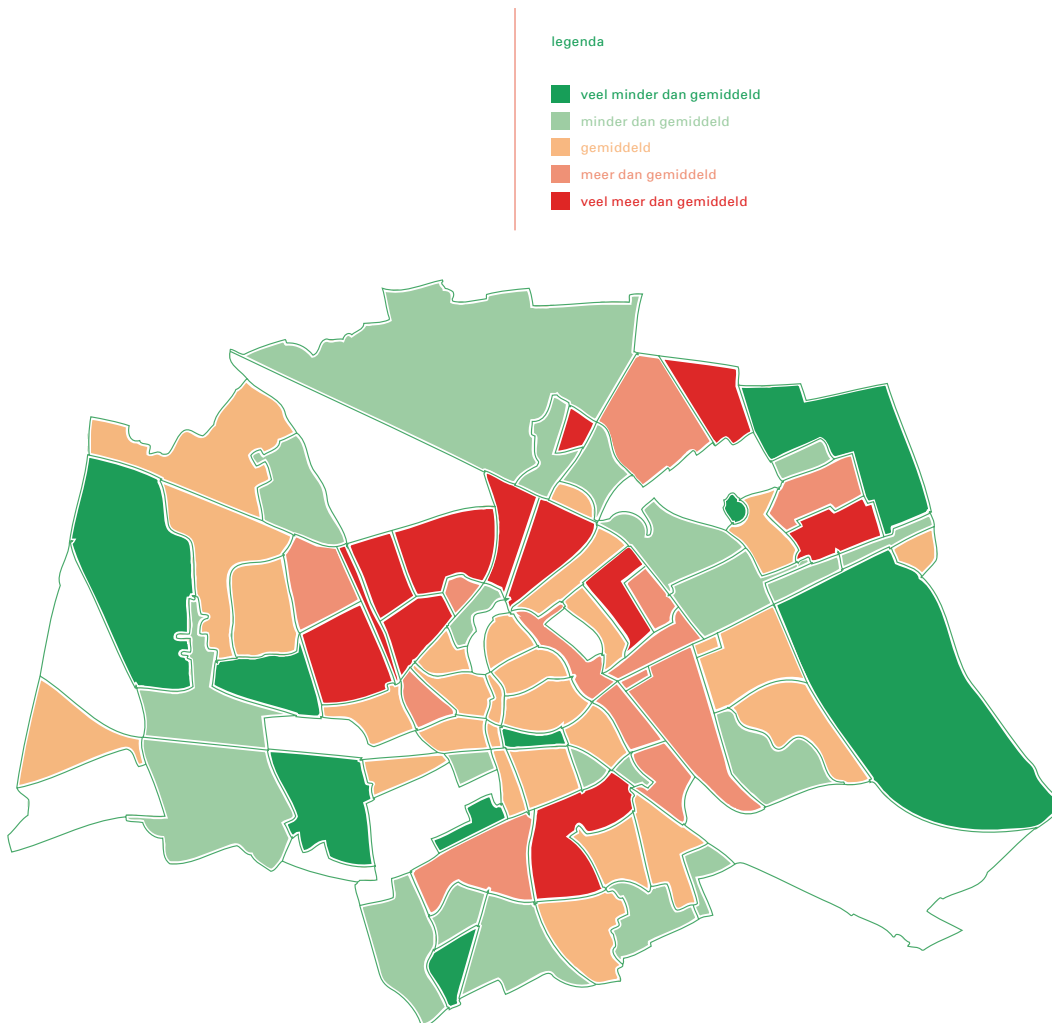
Percentage personen met een niet Westerse achtergrond in de wijken, 2014, peildatum 1 januari, Groningen gemiddeld: 10,8%.

In de gemeente is 22,2 procent van de bevolking niet Nederlands. In 2010 was dat nog 20,1 procent. Een kleine helft daarvan is niet Westers. In de figuur staat het percentage personen met een niet Westerse achtergrond per buurt. Over de stad als geheel is het percentage gestegen van 9,9 procent in 2010 naar 10,8 procent in 2014. Deze groep woont vooral in het noordwestelijke en noord-oostelijk deel van de stad. De grootste groei zien we de afgelopen jaren in Selwerd. In Selwerd zijn dit vooral Chinese studenten. De laagste percentages Niet-Westerse inwoners zien we in de nieuwbouwwijken ten Zuiden, Oosten en Westen van de stad.

De grootste groepen personen met een niet Westerse achtergrond zijn Antillianen, Surinamers, Chinezen (vooral studenten), Turken en Marokkanen. Groningen heeft relatief veel Antillianen. De snelst groeiende groep is de Chinese groep.

De grootste groepen niet Nederlanders zijn de Duitsers en de mensen uit Nederlands nieuw Guinea en Nederlands Indië dit zijn Westerse groepen.

In vergelijking met andere grote en middelgrote steden in Nederland zijn er in Groningen niet veel niet Nederlanders. In de grote steden in de Randstad heeft meer dan 30 procent van de mensen een niet westerse achtergrond. In de steden in het oosten en zuiden van het land is dat gemiddelde 14 procent.

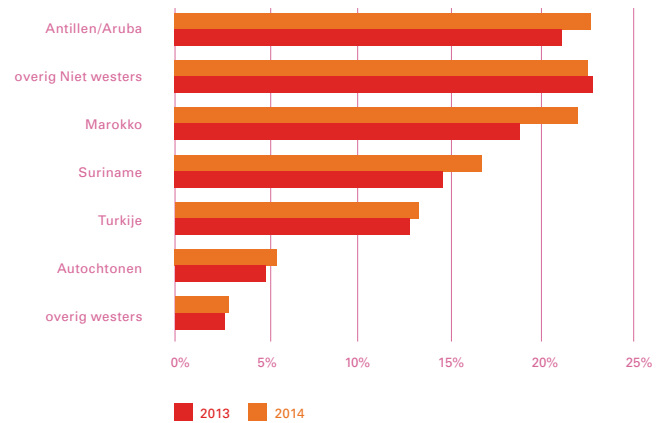

Veel bijstandsuitkeringen onder niet westerse allochtonen.

fig 28

Bijstandsuitkeringen van Nederlandse en niet-Nederlandse inwoners, percentages ten opzichte van de bevolking van 19 tot en met 64 jaar.

Het totaal aantal bijstandsgerechtigden is de laatste jaren gestegen. De groepen met het hoogste percentage inwoners afhankelijk van een bijstandsuitkering zijn de Antillianen/Arubanen, de groep Overig Niet-Westers en de Marokkanen, van hen is 22 procent afhankelijk van een bijstandsuitkering. Onder de autochtonen is dit percentage 5,2. De Surinamers en de Marokkanen kenden het laatste jaar een grotere groei dan gemiddeld.

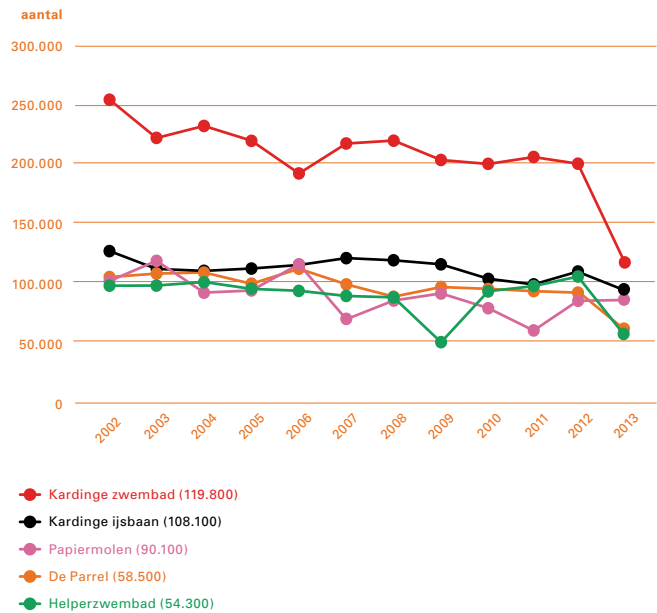
Sporten van de stadjers

fig 29

Bezoekers gemeentelijke zwembaden en de ijsbaan

Het aantal bezoekers van de gemeentelijke zwembaden vertoonde tot 2013 al een dalende trend maar is in 2013 fors afgenomen. Dit laatste heeft twee oorzaken. In 2013 is het schoolzwemmen afgeschaft, dit scheelt gemiddeld 40.000-50.000 bezoekers per zwembad. Daarnaast is sportcentrum Kardinge gerenoveerd waardoor er in de periode juli tot en met september geen bezoek is geweest. Het aantal bezoekers van de Papiermolen is sterk afhankelijk van het weer.

Het aantal bezoekers van de ijsbaan blijft schommelen rond de 100.000.

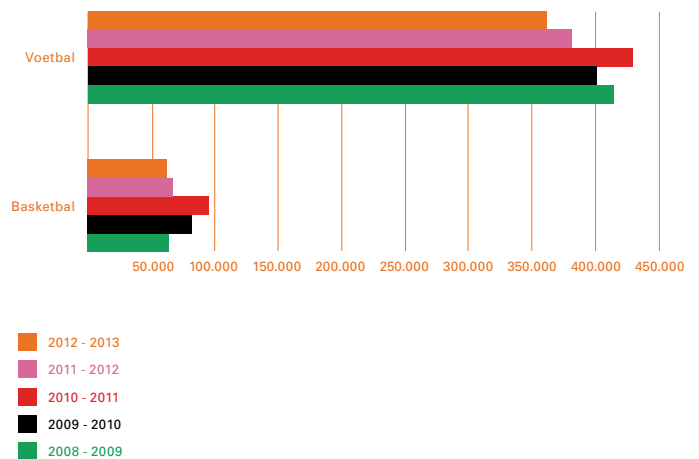
Topsport: FC Groningen trekt de meeste bezoekers

fig 30

Bezoek van voetbal, FC Groningen, en basketbal, Gasterra flames per seizoen

In figuur staat het bezoek van de twee meest bezochte topsporten in de stad. FC Groningen en Gasterra Flames. FC Groningen heeft de meeste bezoekers. Met meer dan 3.000 bezoekers bij de thuiswedstrijden is het basketbal in Groningen de best bezochte indoorsport in Nederland.

Naast voetbal en basketbal wordt er nog topsport bedreven in het volleybal (Lycurgus), Korfbal (Nic) en IJshockey (Gijs Bears). Het aantal bezoekers per seizoen varieert bij deze sporten tussen de 5.000 en 15.000.

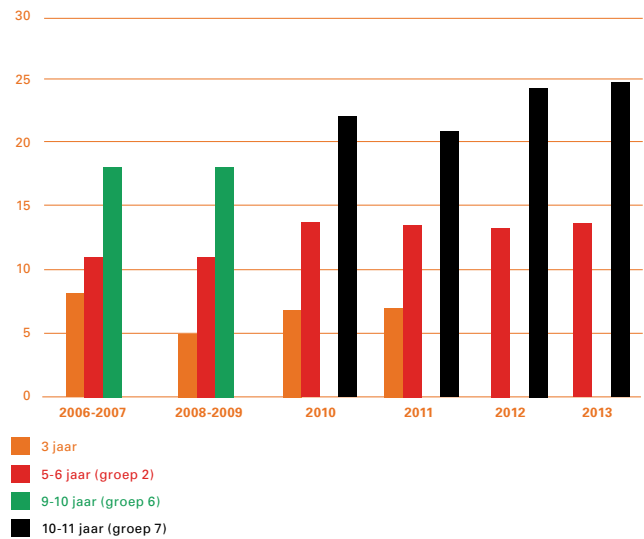
Veel jongeren met overgewicht

fig 31

Overgewicht van kinderen.

Van de 5 en 6 jarigen is ruim 13 procent te zwaar. Van de 10 en 11 jarigen is dat aandeel al bijna een kwart (24,3 procent). Het zijn objectief gemeten gegevens, de kinderen worden jaarlijks door medewerkers van de GGD gewogen.

Overgewicht wordt bepaald door de BMI (Body Mass Index). Bij volwassenen wordt het gewicht gedeeld door de lengte in het kwadraat. Is deze BMI groter dan of gelijk aan 25 dan is er sprake van overgewicht. Het percentage volwassenen met overgewicht was in 2010 35 procent. Bij jongeren zijn de waarden waarboven sprake is van overgewicht bepaald door geslacht en leeftijd.

Lichte stijging cultuurbezoek in 2013

fig 32

bezoekersaantallen cultuur per seizoen

Het cultuurbezoek in de stad is na een afname in 2012 niet verder afgenomen, zelfs iets toegenomen. Zowel de bioscopen, de theaters als de musea hadden in 2013 meer bezoekers dan in 2012. De bioscopen trokken in 2013 990.000 bezoekers. Dit maakt Groningen de zesde bioscoopstad van Nederland. Landelijk is het aantal bezoekers de laatste twee jaar constant gebleven. Het aantal bezoekers van de musea was 278.000 waarvan 197.500 bezoekers het Groninger museum bezochten.

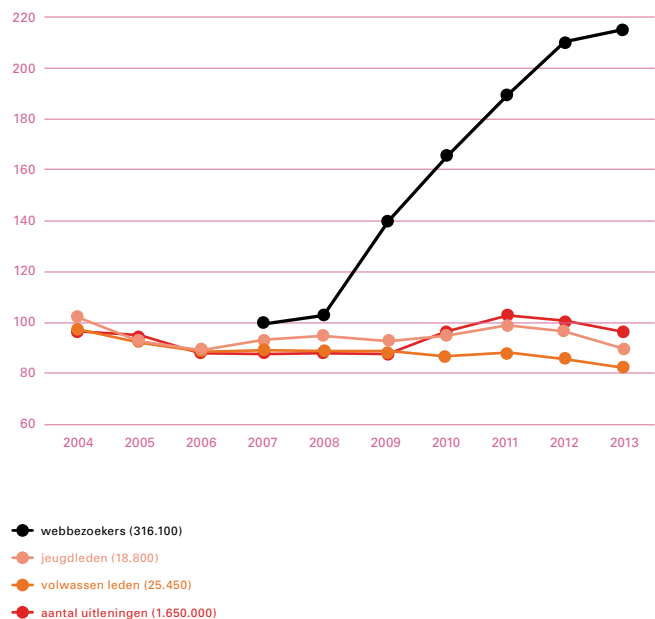

Bibliotheken hebben de laatste jaren minder leden

fig 33

Leden en uitleningen bij de openbare bibliotheken

Het aantal leden en uitleningen in de bibliotheken vertoont een dalende trend. Dit geldt vooral voor de volwassen leden. Het aantal webbezoeker is sinds 2010 toegenomen. De collectie van de bibliotheken bedraagt 271.000 banden.

Fietsers: meer in de stad, minder van buiten de stad.

fig 34

Ontwikkeling van het fietsverkeer, binnen en agglomeratiecordon

Het aantal fietsers dat zich binnen de stad verplaatst (binnen cordon) fluctueert sterk per jaar (omdat het om een momentopname gaat) en vertoont een stijgende tendens. Van buiten de stad (agglomeratiecordon) is in 2012 minder gefietst dan de jaren er voor. Waarschijnlijk is dit vooral een gevolg van slecht weer in combinatie met een vrij beperkt aantal fietsers. Slecht weer heeft al snel tot gevolg dat menig fietser voor alternatief vervoer kiest. En op vrij lage aantallen fietsers, is de daling dus groot.

In het autoverkeer zien we een heel andere ontwikkeling. Hier neemt het aantal verplaatsingen binnen de stad juist af. Vooral de economische crisis heeft tot gevolg gehad dat het autoverkeer na 2008 weinig is toegenomen in de directe omgeving rond van de stad (agglomeratiecordon) en op de ringwegen.

fig 35

Ontwikkeling van het autoverkeer op het binnen- en agglomeratiecordon

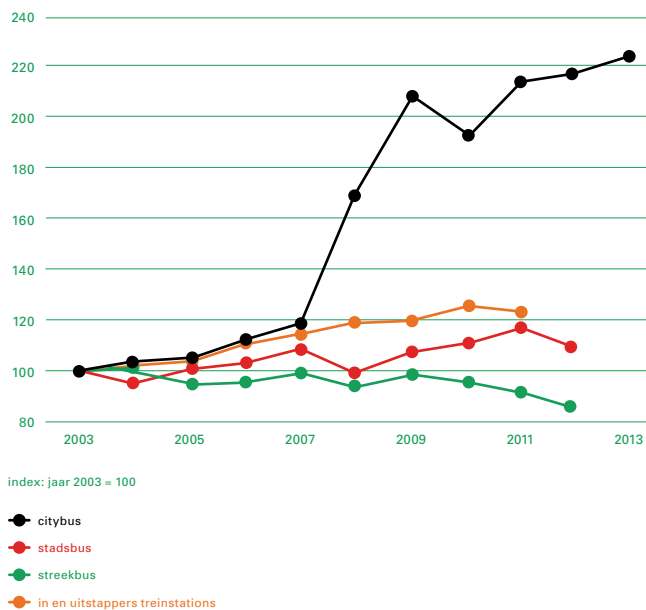
Citybus grootste stijger

fig 36

Ontwikkeling van het aantal vervoerde passagiers per openbaar vervoer.

Het gebruik van de P+R locaties rond Groningen is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Vooral in de periode 2006 tot 2009 is het aantal reizigers sterk toegenomen. Dit komt vooral door de opening van P+R Haren, P+R Europapark en P+R Hoogkerk. In 2010 is het aantal iets afgenomen. Het aantal vervoerde passagiers per citybus is per jaar 2 miljoen passagiers. Wat neer komt op gemiddeld 5.500 per dag.

Op een gemiddelde werkdag maken ongeveer 38.000 mensen gebruik van de trein om de stad te bereiken en ruim 32.000 de streekbus. Tien jaar geleden werd minder van de trein en meer van de bus gebruik gemaakt. Binnen de stad worden ongeveer 48.700 passagiers met stadsbussen vervoerd.

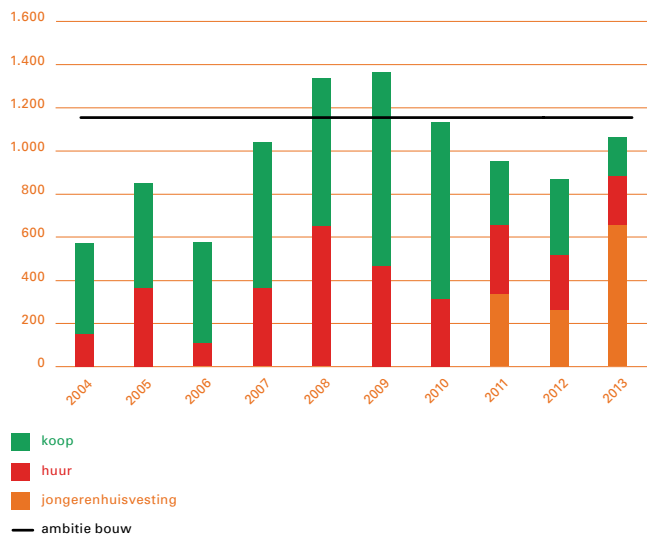
Nieuwbouw onder de beoogde ambitie

fig 37

Bouw en onttrekking van woningen

Het aantal gereed gekomen woningen schommelt de laatste jaren rond de 1.000. Een groot deel van deze woningen was de laatste drie jaar jongerenhuisvesting. Het aantal overige woningen is lager ten opzichte van een aantal jaren geleden.

In 2013 zijn er 1.060 woningen bijgekomen. Waarvan 876 huur en 184 koop woningen. Het aantal gereedgekomen koopwoningen is in jaren niet zo laag geweest. De jaren voor 2010 zijn topjaren geweest in de productie van het aantal woningen. De afgelopen jaren zijn we onder het oude streefcijfer van 1.150 terecht gekomen. De laatste jaren zijn weinig woningen gesloopt. De ambitie is bijgesteld naar 600 per jaar, exclusief jongerenhuisvesting.

Groei woonruimten: groei wooneenheden vlakkt wat af

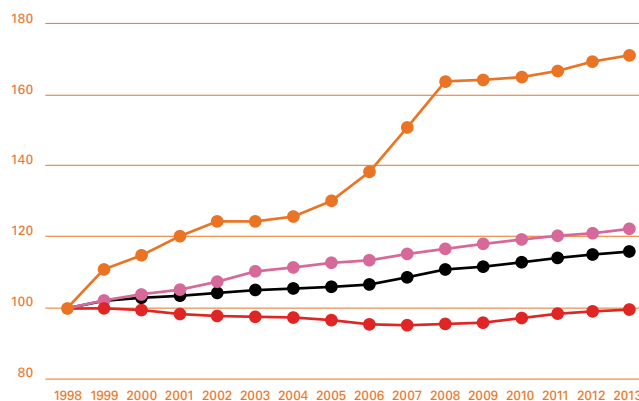
fig 38

Ontwikkeling van het aantal woonruimten naar soort

In de figuur is het jaar 2014 niet opgenomen omdat er door een andere wijze van tellen een trendbreuk is ontstaan. Hierdoor is het aantal van 2014 niet te vergelijken met dat van voorgaande jaren. Dit geldt vooral voor de wooneenheden.

Topt 2013 is vooral het aantal niet zelfstandige wooneenheden gegroeid. Het gaat hierbij om woningen die worden omgezet in studentenpanden en om overige jongerenhuisvesting. Vanaf 2008 is deze groei iets afgevlakt. Dit terwijl het aantal studenten wel is toegenomen. In 2011 zijn op het voormalige Bodenterrein 350 zelfstandige wooneenheden voor jongeren gereedgekomen. Het totaal aantal is inclusief bijzondere woongebouwen, woonwagens en woonschepen.

De 'gestapelde' woningen (woningen als flats en boven-beneden) zijn in aantal achteruit gegaan. Dit komt voornamelijk door de wijkvernieuwing, waar woningen zijn gesloopt en vervangen door laagbouw of zijn omgezet in grondgebonden woningen.

index, 1998 = 100

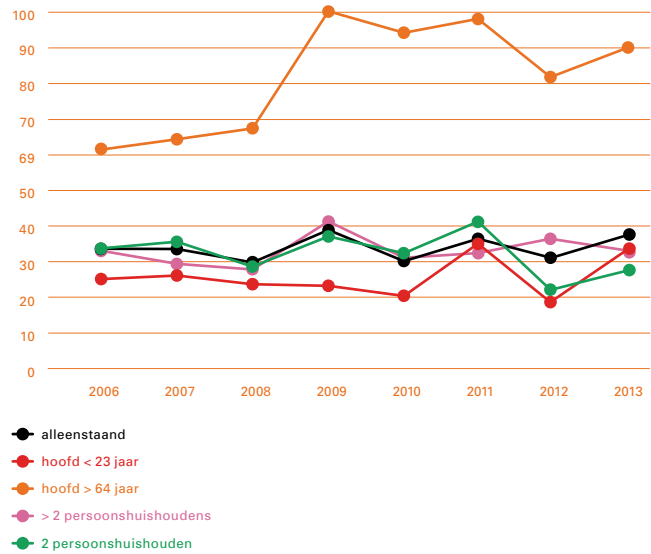
- totaal aantal woonruimten (112.000)
- zelfstandig gestapeld (52.000)
- zelfstandig laagbouw (33.800)
- niet zelfstandige wooneenheden (20.650)

Slaagkans neemt toe

fig 39

Slaagkans op het vinden van een huurwoning van actief woningzoekenden

De slaagkans op het vinden van een huurwoning in de sociale sector is na een afname in 2013 weer toegenomen. In 2012 was de slaagkans afgenomen tot 30 procent, in 2013 was die 36 procent. Afname in 2013 was er bij de huishoudens met meer dan 2 personen, de grootste toename bij de jongerenhuishoudens. Er zijn de afgelopen jaren veel woningen voor jongerenhuisvesting bijgekomen. De slaagkans van ouderen is onveranderd hoger dan die van de andere bevolkingsgroepen.

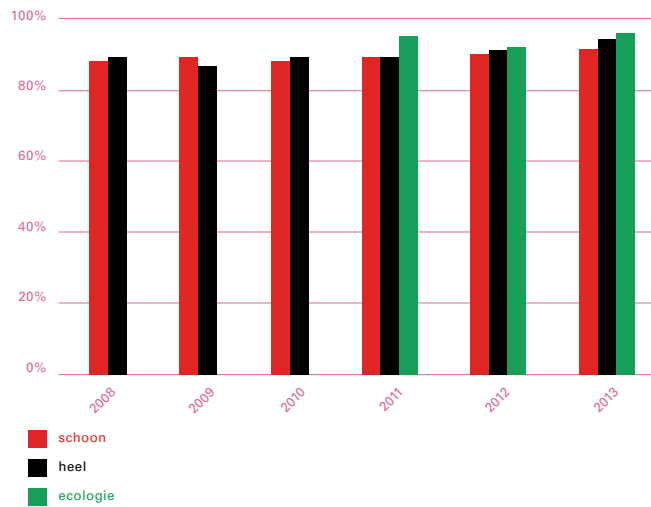

Onderhoud en beheer openbare ruimte

fig 40

Schoon en heel: het percentage waarnemingen dat voldoet aan de BORG norm

Schoon en heel: verbetering

fig 41

Schoonhouden van de stad: het percentage burgers dat tevreden is volgens de Leefbaarheid en Veiligheid enquête.

Uit de burgerschouw die er in 2013 is geweest blijkt dat het percentage waarnemingen dat voldoet aan de norm licht is gestegen. Bij deze burgerschouw bekijken burgers of de wijken aan een vooraf gedefinieerde norm voldoen. Met een score van 92 procent is dat stadsbreed het geval. Heel (93%) nog iets meer dan schoon (91%). De ecologie staat er goed voor; 95 procent voldoet aan de norm. Als we de resultaten van de schouw vergelijken met de resultaten van de Leefbaarheids-enquête dan blijkt dat 75 procent van de stadsgangers tevreden is over het schoonhouden van de stad.

Er zijn wel verschillen tussen de wijken. Zo zijn de inwoners in het Lewenborg en de Wijert minder tevreden over het schoonhouden van de wijk en mensen in de nieuwe wijken in het Westen van de stad juist meer tevreden.

Ook bij de BORG beoordeling zijn er verschillen, in het Centrum zijn de schouwresultaten minder dan gemiddeld, vooral op het onderdeel schoon. Het zuiden en vooral het westen van de stad scoren beter dan gemiddeld.

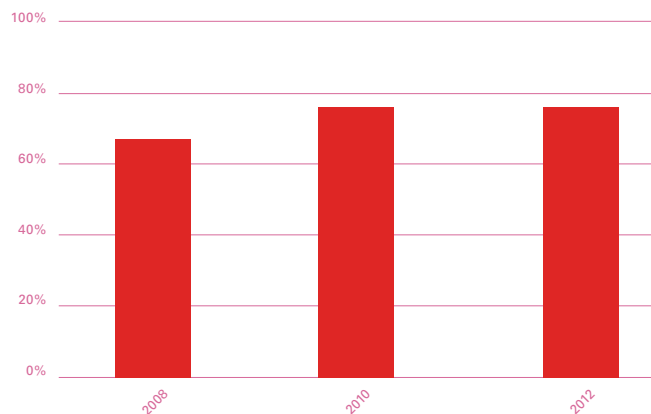

fig 42

Onveiligheidsgevoel in de eigen buurt in 2012

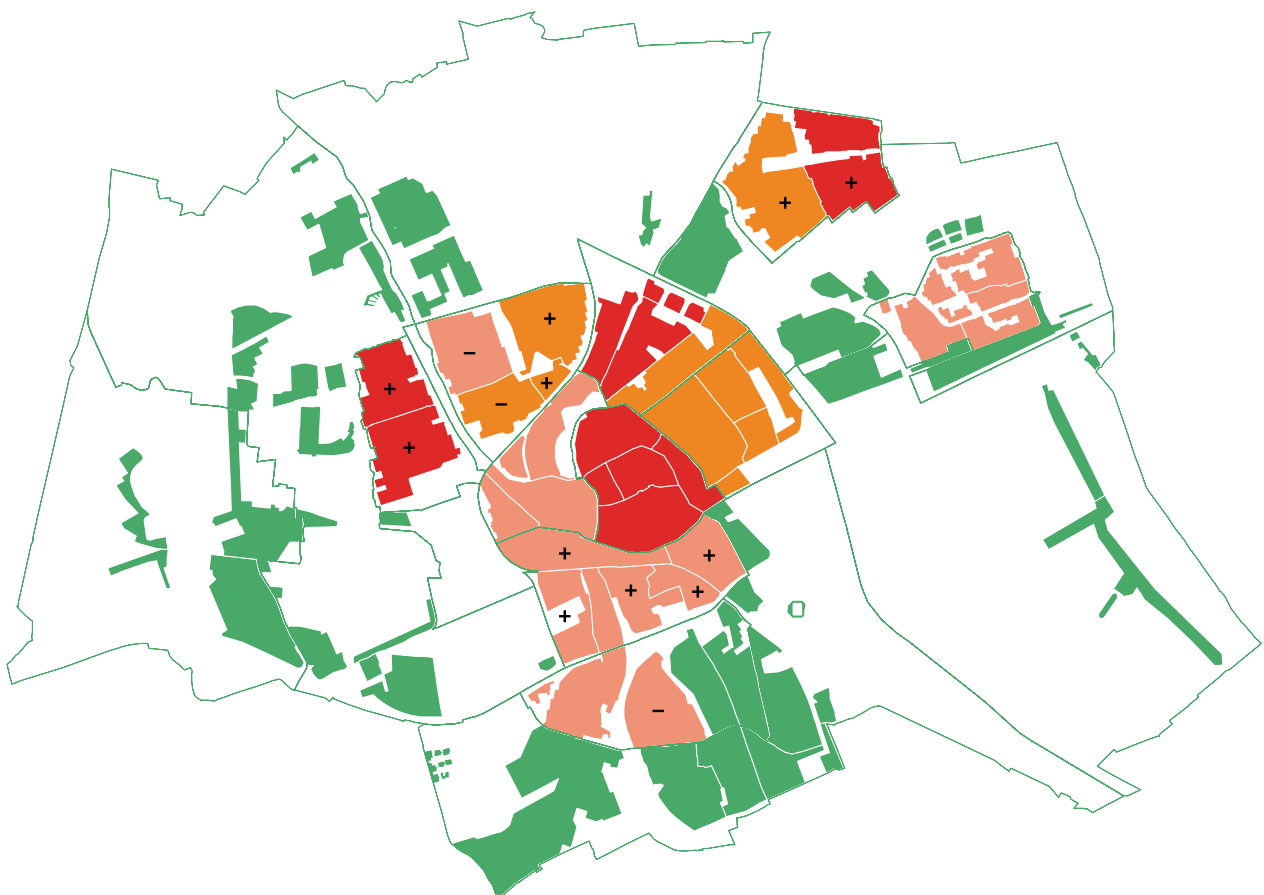
Van de gehele bevolking voelt zich 20 procent wel eens onveilig in de eigen buurt, iets meer dan in 2008 en 2010. Het meest onveilig voelen zich de inwoners van het Centrum (33 procent), De Indische Buurt, de Hoogte en Beijum oost (30-31 procent). De inwoners van de nieuwste wijken voelen zich relatief het veiligst. In de oude wijken ten zuiden van het centrum, in Beijum en in Vinkhuizen heeft het gevoel van onveiligheid zich ongunstig ontwikkeld en is meer dan gemiddeld toegenomen. In een paar wijken is het gevoel voor onveiligheid afgenomen. Dit zijn: Paddepoel en de Wijert.

Groningers voelen zich gemiddeld genomen veiliger dan de inwoners van de overige grote en middelgrote steden in Nederland.

legenda

- lager dan gemiddeld
- rond het gemiddelde
- hoger dan gemiddeld
- veel hoger dan gemiddeld

- + is toegenomen
- is afgenomen

Inbraak: licht gestegen

fig 43

Inbraak: aangiften van inbraak per 1.000 woonruimten

Het aantal aangiften van inbraak is na een piek in 2008 de laatste vier jaar rond de 11 per 1.000 inwoners. Dit is boven de ambitie van 9,6 per 1.000 inwoners. Er is overigens een lichte stijging waarneembaar (2013/2014).

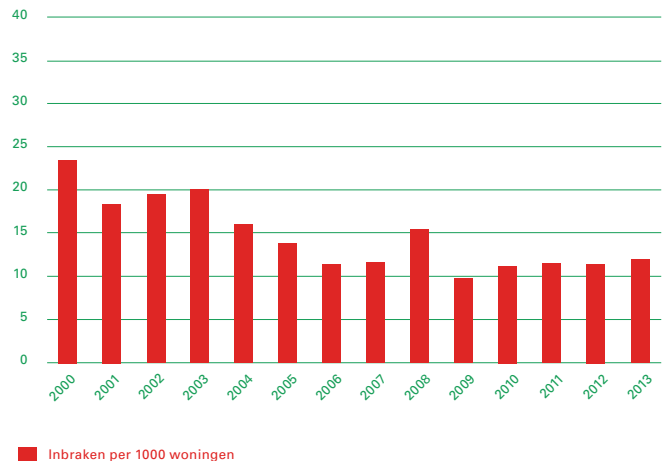

fig 44

Geweld: aangiften van geweld per 1.000 inwoners, totaal en het aandeel in de binnenstad

Het aantal aangegeven geweldsdelicten is sinds 2007 gedaald naar onder de 5 per 1.000 inwoners. Dit is sinds 1998 (begin meting Stadsmonitor) niet zo laag geweest. Deze daling is het laatste jaar niet doorgezet, het laatste jaar is het aantal aangiften van geweld weer iets toegenomen.

Van de geweldsdelicten vond in 2013 32 procent plaats in de binnenstad. Dit percentage is de laatste jaren gedaald. Ook het absoluut aantal geweldsdelicten in de binnenstad is gedaald. Absoluut waren er in 2013 887 geweldsdelicten waarvan aangifte is gedaan waarvan 284 in de binnenstad.

fig 45

Aantal woninginbraken per 1.000 woonruimten per buurt in 2013 en de ontwikkeling sinds 2009

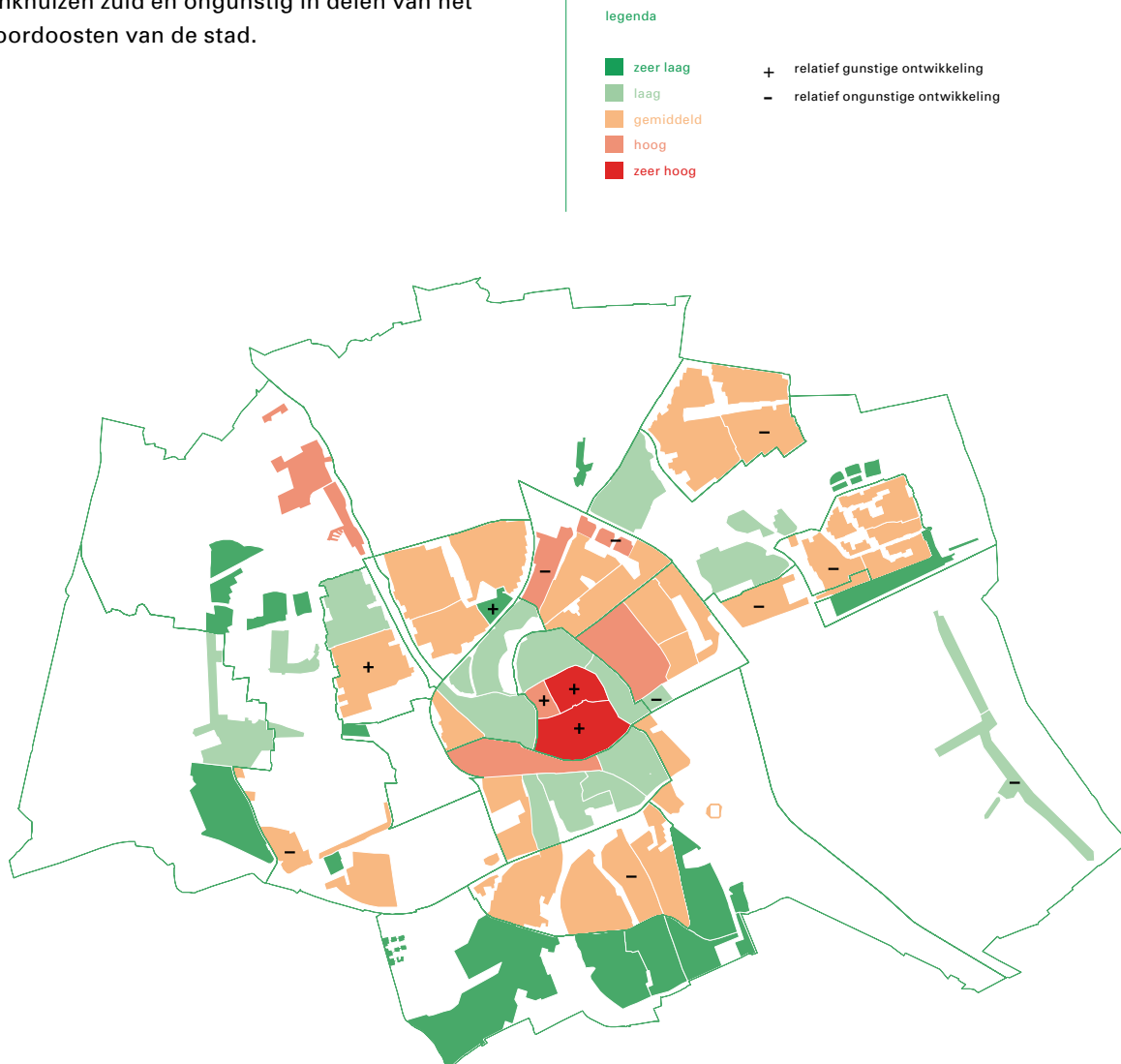
De gebieden waar naar verhouding veel wordt ingebroken zijn de Hunze/Ulgersmaborg, Tuinwijk en Vinkhuizen Zuid en de Damsterbuurt (Oosterpark). Weinig inbraken zien we in delen van de nieuwe wijken in het westen van de stad en in de dorpen ten Oosten van de stad. Er is een toename geweest in een aantal buurten verspreid door de stad. Afname in de Korrewegbuurt, Indische buurt en de Villabuurt.

fig 46

Het aantal geweldsdelicten per 1.000 inwoners in 2013 en de ontwikkeling sinds 2009

Een groot aantal geweldsdelicten komt voor rekening van het uitgangscentrum. De buurten buiten het centrum die bovengemiddeld veel geweld kennen zijn de Gorechtbuurt, de West Indische buurt, de Zeeheldenbuurt en Reitdiep. De ontwikkeling is gunstig in het Centrum en in Vinkhuizen zuid en ongunstig in delen van het Noordoosten van de stad.

Duurzaamheid

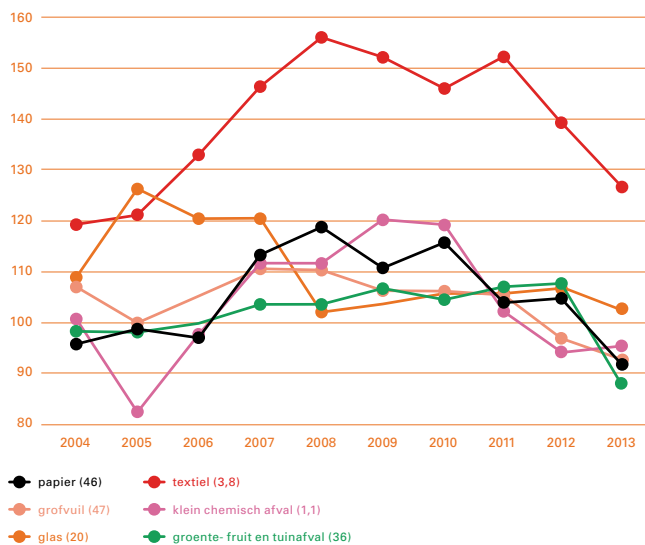
Afvalinzameling: textiel opvallende stijger

fig 47

Gescheiden afvalinzameling in kilogram per inwoner

Grofvuil, papierafval en groente- en tuinafval wordt op grote schaal gescheiden ingezameld. De grootste is grof vuil met 47 kilo per inwoner of 9.000 ton in totaal per jaar.

Het laatste jaar is het aantal kilo's per inwoner dat gescheiden wordt ingezameld afgenomen. Het laatste jaar is dat het meeste het geval bij textiel en bij GFT (groente, fruit en tuinafval).

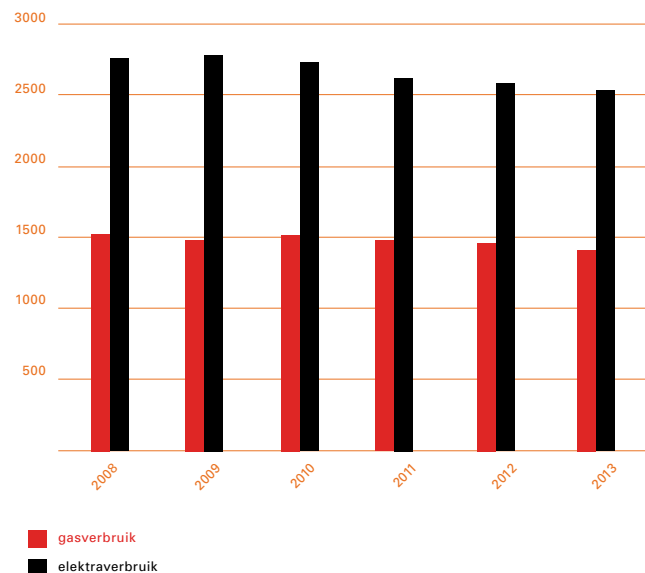

CO2 uitstoot particulieren vertoont een dalende trend

fig 48

Gas en elektriciteitsgebruik particulieren in CO2 uitstoot per jaar

In de figuur staat het gemiddelde gas- en elektriciteitsgebruik per woning per jaar omgerekend naar kilogram CO2 uitstoot. We zien zowel bij gas als bij elektriciteit een dalende trend. Dit komt onder anderen door zuiniger apparaten en isolatie van huizen. Het gasverbruik is ook sterk afhankelijk van het weer. Zo had 2010 een koude winter.

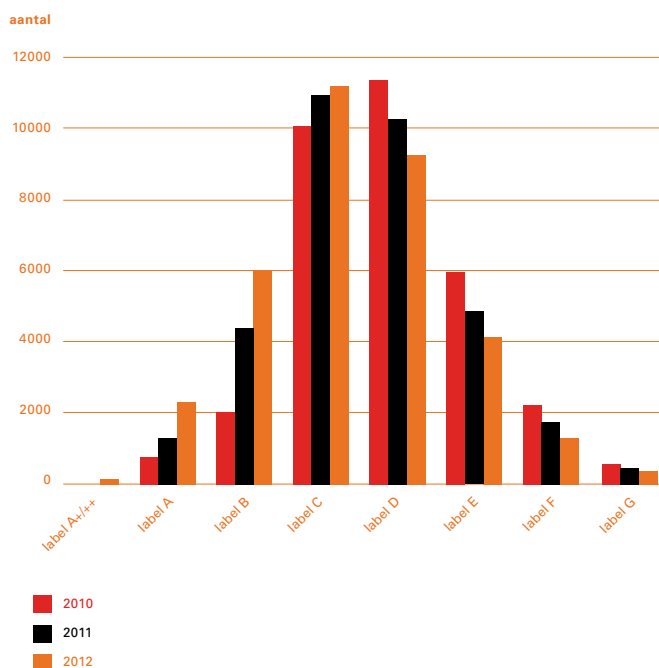

Woningen zijn energie zuiniger geworden

fig 49

Energie labels van corporatiewoningen, eind van het jaar

Van de corporatiewoningen is bekend welk energielabel zij hebben. Uit de figuur blijkt dat het aantal woningen met een energielabel D of slechter tussen 2010 en 2012 aanmerkelijk lager is geworden. Meer dan 6.000 woningen zijn verbeterd naar label C of beter. In 2012 hadden ruim 100 woningen het label A+ of A++.

Colofon

Uitgave: Onderzoek en Statistiek Groningen, gemeente Groningen

Ontwerp: [De Jongens Ronner](#)

Fotografie: Gemeente Groningen

Interactieve PDF: [De Jongens Ronner](#)

1995.

453